

نگاه بیرون

صلح در سوریه؛ مشکل اما ممکن

theguardian

ترجمه: شهرام زرندار

● گسترده‌ترین مذاکرات صلح از زمان آغاز جنگ سوریه تاکنون، در وین برگزار شد. ایران و رقیب دیرینه‌اش عربستان به همراه آمریکا در تلاشند تا به یکی از خطرناک‌ترین منازعات جهانی در طول دهه‌های گذشته خاتمه دهند.به‌نظر می‌آید روسیه پس از ورود دراماتیک خود به صحنه نبرد، در اواخر سپتامبر، به بازیگری تعیین‌کننده تبدیل شده است. مسکو گفته است با بیانیهای که پس از شکست دو نشست اخیر ژنو صادر شده و درحالی‌که این دو نشست نتوانسته طرف سوری را به توافق با مخالفان برانگیزد، موافق است. اوایل هفته پیش ولادیمیر پوتین، به‌روشنی و آشکارا این پیشنهاد را که اسد باید از قدرت کناره‌گیری کند، رد کرده و در مقابل، پس از دعوت بشار اسد به مسکو، او را تشویق کرده است انتخابات زودهنگام برگزار کند. وزیر امور خارجه ایالات متحده، جان کری، صبح جمعه با لحنی محتاطانه به گزارشگران گفت: «امید بسیار دارم که راهی به جلو بیابیم؛ اما یافتن این راه بسیار مشکل است». در سر هر پیچی با نبود زمینه مشترک مواجهیم؛ حتی در جاهایی که یک آرمان مشترک وجود دارد، مانند جنگیدن با داعش، توافق درباره اینکه چگونه باید با آنها جنگید و اینکه با چه کسانی باید جنگید و در کجا باید با آنها جنگید، حاصل نشده است. تلاش‌های ایالات متحده برای به‌رسیمت‌شناختن دوباره ایران، به‌عنوان یک همسایه خوش‌نیت، پس از اینکه با موفقیت مذاکرات هسته‌ای را به پایان رساند، با مخالفت ریاض، قطر و دولت‌های حوزه خلیج‌فارس روبه‌رو شده است. قبل از نشست وین، «کری» گفته است او و طرف روسی همکارش، سرگئی لاوروف، درباره شماری از اقداماتی که می‌تواند بدین‌دیک منازعه سوریه را تخلیه کند، به توافق رسیده‌اند. ابتکار عمل «کری» برای حل این مسئله که مذاکرات در ابتدا به‌جز دعوت از همه طرف‌های درگیر برای مذاکره در یک اتاق می‌تواند در رسیدن به یک توافق جامع بین همه بازیگران منطقه‌ای و جهانی مثمرتر باشد، امری حیاتی است. طبق نظر یک مقام ارشد سعودی، دیپلماسی آمریکا بارها در سوریه شکست خورده و مسئله اصلی، ضعف آن است و اساسا به خاطر راه متفاوتی است که اوپاما برای اعمال قدرت آمریکا انتخاب کرده. عملکرد اوپاما در ترجیح‌دادن و انتخاب شرکای بین‌المللی‌اش در تضاد با اعمال قدرت رؤسای جمهوری قبل از اوست.

شرق؛ خیال خامی است اگر یک جلسه با حضور ۱۸ قدرت ذی‌نفع را پایان بحران پنج‌ساله سوریه بدانیم. همچنین، ساده‌انگاری است که بیانیه ۹‌بندی پایان نشست روز جمعه وین را راه‌حل قطعی بحران سوریه بدانیم. آنچه در نشست وین رخ داد، تنها برداشتن یک گام به سوی حل بحران دامنه‌دار سوریه است. حدود ۹ ساعت مذاکره بین ۱۸ کشور و دو نهاد بین‌المللی شرکت‌کننده در نشست یک‌روزه وین، آغازگر بحث‌هایی بود که تاکنون کمتر مجال طرح یافته بود.ترکیب نشست به‌گونه‌ای بوده که برنامه بیش از هر چیز یک سازوکار آمریکایی برای حل بحران باشد. بااین‌حال، برخی ویژگی‌ها در این نشست موجب شد که از یک طرح سفارشی از پیش تعیین‌شده خارج شود.

علاقه‌مندان به‌کناره‌گیری بشار

مقامات حاضر در نشست به ما گفتند برخی از اعضا با هدف تغییر دولت اسد و تعیین دوره زمانی برای انتقال دولت از اسد به فرد دیگری به این نشست آمده بودند. طبیعی بود روسیه و ایران مخالف این استراتژی باشند و بیانیه پایانی این نشست هم، نشانگر نقش این دو کشور است. در نشست سوریه در وین، جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، روسیه، چین، مصر، فرانسه، آلمان، عراق، ایتالیا، اردن، لبنان، عمان، قطر، عربستان، ترکیه، امارات، انگلستان، سازمان‌ملل و اتحادیه اروپا حضور داشتند. نگاهی به نام کشورهای حاضر نشان می‌دهد چه سطح بالایی از اختلاف سیاسی در نشست سوریه وجود داشت. برخی از آنها از همان ابتدای بحران سوریه تاکید خود را بر حذف بشار اسد گذاشته و برخی دیگر دنبال راه‌های دموکراتیک‌تری بودند. آنچه می‌توان امتیاز مهم مذاکره سوریه در وین محسوب کرد، این بود که با وجود تأکیدات طرفین برای تعیین زمان خروج بشار اسد از دولت سوریه و انتقال قدرت در این کشور، این بند در بیانیه ذکر نشد.

ظریف درباره موضوع پایان سفرش به وین توضیح داد: «گروهی از شرکت‌کنندگان تلاش داشتند باید راجع‌به آقای بشار اسد تصمیم‌گیری شود. ما چند نکته را در این جلسه تصریح کردیم که در بیانیه نهایی نیز آمده است؛ اول اینکه ما گفتیم طرف‌های موضوع سوریه، مردم سوریه هستند و ما طرف و موضوع سوریه نیستیم، ما کسانی هستیم که در این جلسه جمع شده‌ایم برای اینکه کمک کنیم و تسهیل کنیم اجرای راه‌حل سیاسی برای سوریه را و طرف دعوای سوریه، مردم سوریه هستند». ظریف ادامه داد: «دوم اینکه ما تاکید کردیم با تروریسم مقابله شود و سوم اینکه درباره آینده سوریه باید مردم سوریه تصمیم‌گیری کنند و ما اینجا نیامده‌ایم که تصمیم بگیریم چه کسی مسئولیت در سوریه داشته باشد و چه کسی نداشته باشد. البته اختلاف نظر اساسی هنوز هست و گروهی در این جمع از اول مبنای کار سیاسی خود را

دیپلماسی

عکس: تصویرارضا بنیرمحمدی

نگاهی به بیانیه ۹ بندی نشست وین

اختلاف‌هایی که حل نشد

بر آن گذاشتند که آقای اسد نباید باشد و ما هم گفتیم این تصمیمی است که باید مردم سوریه بگیرند و بر آن تاکید کردیم.»

اختلافات بعداز جلسه

این موضوع در تمام مصاحبه‌های برخی وزيران خارج‌به بعد از پایان نشست رخ نمود. عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان، در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی اسکای‌نیوز عربی گفت: «روسیه و ایران باید درباره زمان و شیوه خروج بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه، از کشور به توافق برسند و خروج همه نیروهای خارجی از سوریه را بپذیرند». این نکته را وزیر خارجه آمریکا نیز مورد تاکید قرار داد و گفت: «او با همتای روسی و ایرانی‌اش درباره سرنوشت بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه، به توافقی دست نیافتند». جان کری ادامه داد: «واشنگتن باور دارد رهاکردن قدرت از سوی بشار اسد مسیر رسیدن به توافق برای خاتمه‌دادن به جنگ داخلی سوریه را هموار می‌کند و به مبارزه برای شکست داعش کمک خواهد کرد».عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان، در این نشست که با وزیر خارجه ایران درگیری لفظی نیز داشت، معتقد است: «در دو مورد ما با آنها (ایران و روسیه) اختلاف داریم؛ یکی زمان و روش خروج اسد و دومین مورد زمان و شیوه عقب‌نشینی نیروهای خارجی به‌ویژه نیروهای ایرانی است». این در حالی است که ایران بارها اعلام کرده حضور نیروهای ایرانی در سوریه، مستشاری و با درخواست دولت سوریه است. همه شواهد نشان می‌دهد اگرچه موضوع کناره‌گیری بشار اسد از قدرت در بیانیه پایانی نشست سوریه ذکر نشد، اما این به معنی آن نیست که این نقطه مهم اختلاف بین اعضای حاضر حل

تأمین خواهد شد و شرکت‌کنندگان نشست وین بر حمایت‌های خود از آوارگان سوری داخل خاک این کشور، پناه‌جویان و کشورهای میزبان آنها خواهند افزود. ۶- داعش و دیگر گروه‌های تروریستی طبق نظر شورای امنیت سازمان‌ملل متحد و توافق شرکت‌کنندگان نشست وین باید منکوب شوند». این بندهای بیانیه که درباره مبارزه با تروریسم است، کمترین دغدغه کلامی را در مذاکرات داشت و همه اعضای حاضر موافق بودند که باید با تروریسم موجود در منطقه مبارزه کرد. البته هنوز مشخص نیست در عرصه عمل هر کدام از آنها چگونه برای اجرای این بند، عمل می‌کنند. هم‌زمان با برگزاری این نشست، سخنگوی کاخ سفید از طرح اعزام نیروهای ویژه ارتش آمریکا به شمال سوریه برای نبرد با داعش خبر داد. جاش ارنست به خبرنگاران گفت باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا، دستور اعزام گروهی را برای کمک به ائتلاف ضد دولت اسلامی و به‌منظور هماهنگی با نیروهای محلی جنگجو صادر کرده است. این اعزام نیرو در حالی صورت می‌گیرد که اکنون نیروهای روس نیز در دمشق در حال جنگ و بمباران مواضع داعش و معارضان هستند.

انتخابات زیر نظر سازمان ملل

در بندهای آخر بیانیه آمده است که «۷- شرکت‌کنندگان نشست وین مطابق با اعلامیه ۲۰۱۲ ژنو و قطع‌نامه شماره ۲۱۱۸ شورای امنیت سازمان‌ملل متحد، از سازمان‌ملل متحد دعوت کردند نمایندگان دولت سوریه و مخالفان آن را به منظور تشکیل روندی درباره بیانیه معتقد است: «بیانیه نهایی، بیانیه نسبتاً معتدلی است و آن دیدگاه‌های افراطی را ندارد». «نکات بسیار مهمی در بیانیه آمده است مثل اینکه هر راه‌حل سیاسی باید توسط مردم و گروه‌های سوریه اتخاذ شود و نهایتاً این مردم سوریه هستند که درباره آینده خود تصمیم می‌گیرند».امیرعبد‌الهیان، معاون عربی وزیر خارجه، درباره این بیانیه و اظهارنظرهای ضدونقیض بعد از آن می‌گوید: «درباره بیانیه توافق شده، موضوع مکتوب و نوشته شده است اما طبیعی است که هر یک از کشورها می‌توانند خارج از این بیانیه اظهارنظرهای خاص خود را داشته باشند اما بیانیه جارچوب توافق و پایه و اساس گفت‌وگوهای بعدی درباره سوریه است. دراین‌میان طبیعی است کسانی که نظرشان در این نشست و در بیانیه تأمین نشده، سعی دارند خواسته‌های خود را به‌گونه‌ای در فضای بین‌المللی و رسانه‌ای مطرح کنند».

مبارزه باتروریسم بدون دغدغه

در بندهای میانی بیانیه پایانی نشست وین آمده است «۴- ضرورت دارد تا همه تلاش‌های دیپلماتیک برای پایان‌دادن به جنگ سوریه تسریع شود. ۵- دسترسی‌های بشردوستانه در سراسر خاک سوریه

روزنه

اظهارات ضدایرانی وزیر امور خارجه بحرین

● شرق: اظهارات وزیر امور خارجه بحرین، نشست امنیتی منامه را به نشست‌ی ضدایرانی تبدیل کرد. به گزارش «رویترز»، «شیخ خالد بن احمد آل‌خلیفه»، که سخنانی خود و با طرح اتهاماتی بی‌اساس، گفت که «ایران همانند گروه‌های تروریستی، در کشورهای عربی به دنبال براندازی است». او با متهم‌کردن ایران به قاچاق اسلحه به گروه‌های تروریستی چون داعش، مدعی شد: «خطر ایران کمتر از داعش نیست». این در حالی است که ایران در سال‌های گذشته همیشه از خطر تروریسم و افراطی‌گری در جهان ابراز نگرانی کرده است. نشست منامه در حالی برگزار شد که دولت بحرین به تنها ایرانی حاضر در این نشست ویزا نداد. «حسین موسویان»، عضو پیشین تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران قرار بود در مورد توافق هسته‌ای و سیاست‌های منطقه‌ای ایران در کنفرانس امنیت صحبت کند، اما به‌خاطر صادرنشدن ویزا از طرف دولت بحرین نتوانست در این کنفرانس حضور یابد. او سال گذشته در این نشست حضور یافته بود، موسویان دراین‌باره می‌گوید: «این کنفرانس هرساله با حضور صدها نفر از مقامات و شخصیت‌های برجسته جهانی تشکیل می‌شود و موضوع محوری آن هم در مورد امنیت خلیج‌فارس است. مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک برگزارکننده این کنفرانس است که دولت بحرین نیز عمده هزینه‌های آن را می‌پردازد تا این کنفرانس در بحرین برگزار شود. سال گذشته هم از ایران تنها من شرکت کرده بودم. وزرای کشورهای عربی خلیج‌فارس و کشورهای غربی فضای کنفرانس سال گذشته را صددرصد علیه ایران شکل دادند. لیکن من در مقابل هر سخنرانی که علیه ایران صحبت می‌کرد وقت می‌گرفتم و جواب او را می‌دادم. برای نمونه پاسخ وزیر خارجه کانادا که سردار سلیمانی را تروریست خواند، دادم و پاسخ وزیر دفاع فرانسه که ایران را تهدیدی برای جهان خواند به گونه‌ای دادم که هر دو وزیر قادر به جواب دادن نبودند و نهایتاً فضای کنفرانس را تا حدی متعادل کردم. امسال دولت بحرین با خودداری از صدور ویزا و با توجه به اینکه مقامات ایران هم شرکت نمی‌کنند، خواسته فضای کنفرانس را صددرصد ضد ایرانی کند و کسی هم نباشد که پاسخ آنها را بدهد. یک منبع مطلع از مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک اطلاع داد که سازمان امنیت بحرین مانع حضور من شده است».

پاتر دهمین قرعه کشی بزرگ

مرکز خرید نارون

جایزه ویژه خودروی سواری و ده ها جایزه دیگر

نیاوران ، بعد از چهارراه کامرانیه ، مرکز خرید نارون

۲۶۱۰۴۰۲۰ – ۲۶۱۰۴۰۱۰